

mu ta svoja namera ni posrečila. Z več spremljevalci se je moral v sredi neke plavajoče velike ledene plošče spustiti na tla in tam čakati na pomoč. Ne moremo si prav predstavljati, kaj pomeni tako čakanje in koliko telesne ter duševne moči mora imeti človek, da v takem slučaju ne obupa. Komandant Worsley, spremljevalec raziskovalca tečajnih krajin Shakletona se je z njim in drugimi tovariši nahajal na taki ledeni plošči in pravi:

»Vsako jutro smo zlezli na najbližjo višino na naši plošči ter se ozirali na vse strani v upanju, ki v človeškem srcu nikoli ne zamre. Ali minili so dnevi in tedni, a nikjer kopnega, nikjer ladje in ne človeka. Videti je bilo samo neskončno, modrikasto se bleščečo ravan in na obzoru ostro omejena gorovja pod višnjevimi oblaki. Šatori in taborišče so kakor ciganske naselbine, črn dim se dviga in se porazgubi v čistem zraku. Dva moža z lonci za zajtrk gazita do kolena po snegu, pri čemer ju psi željno opazujejo.

V daljavi se približujejo ledene gore, ki tvorijo neprestano nevarnost za naše ledeno bivališče, ker morejo vse vkup razdrobiti v par minutah. Če se dvigne ugoden vetrič s hitrostjo 1—2 km na uro in odžene led, smo vsi veseli. Ko se pa veter obrne, čaka

mo vsi v velikem strahu. Čutimo se na naši plošči bolje, ko postane vreme hladneje, kajti pri višji temperaturi skopni led pod našimi telesi v spalnih vrečah in ni baš prijetno, ko se naenkrat zbudiš v luknji z mrzlo vodo.

Tudi nevarnost belih medvedov se pojavlja ob meglenih dneh in v temnih nočeh, ker te živali lahko z zobmi in kremplji napadejo moče v spalnih vrečah. Udobnosti in miru torej ni mnogo na naši plošči, toda polagoma se človek vsemu privadi. Ljudje pozabijo, da bivajo na le nekoliko metrov debeli ledeni plasti in da plovejo po velikem morskem brezdnu. Dozdeva se jim, da so na kopnem. Ko se približa led trdni zemlji, je upanja in pričakovanja vedno več, ali megla pade in vse se razblini v nič. Ko dospje plošča do odprtega morja, pridobi na hitrosti in — če je zima — preti nevarnost po težkem viharju.

Tedaj pač ni upanja na rešitev, če bi ljudje tudi imeli čolne. Samo letalo bi jim moglo v zadnjem hipu pomagati. Treba je torej poguma in pa vztrajnosti, da se more človek držati na takem položaju, treba pa je predvsem izkustva in telesne utrjenosti, če se hoče srečno izviti iz take nevarnosti.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Naša šolska mlada priredila na praznik sv. Petra in Pavla popoldne po večernicah v dvorani lepo slavnost z deklamacijami, petjem in z dvema igrama. Obiščemo jo polnoštevilno na ljubo naši nadpolni šolski mladini!

Kapela pri Radencih. Dne 18. t. m. se je poročil, pošten mladenič Franc Kelnarič z vrlo mladenko Anico Ungerjevo. Na veselici so gostje zložili za Dijaško kuhinjo v Mariboru 75 Din. Vsem blagim darovalcem ljubi Bog plačaj! Novoporočencema pa želimo obilo sreče in milosti v njunem novem stanju!

Enodružinska hiša z lepim vrtom se poceni proda. Stanovanje je takoj prosto. Maribor, Gubčeva ulica 3 I., Melje. 788

Čevljarjski vajenec. Sprejem takoj iz kršč. hiše pridnega fanta, ki ima veselje za čevljarstvo obra. Ivan Junger, čevljarjski mojster, Maribor, Prečna ulica 4.

Sodarske pomočnice sprejme pri prosti hrani, stani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 787

Hlapec išče primerne službe. Samec srednjih let, popolnoma trezen, pošten in zanesljiv, ki zna opravljati s konji vso poljsko delo in je za vsako drugo vožnjo sposoben, kar mu dokažejo večletna najboljša spričevala. Gre tudi k trgovcem. Vstop 2. julija. Naslov: A. V., tvrdka Zanier, St. Peter v Savinjski dolini. 786

MALA OZNANILA

MOSTIN!

Najboljša esenca za izdelavo dobre, zdrave in ne drage domače pijače. Dobi se samo pri prodajalcih Drogerija Wolfram, Maribor in drogerija A. Kanc, Ljubljana. 689

Dopisnike za trgovske informacije Slov. Bistrica, Poljčane, Pragersko, Muta, Ruše, Vransko, Gornji grad kakor vse druge kraje (tudi vasi) iščemo. Ponudbe z navedbo delokroga na poštni predal 224, Ljubljana. 782

Hlapca, zanesljivega, poštenega h konjem sprejme za stalno takoj A. Arbeiter, Dravska ul. 15. 784

Sprejem mlinarskega učenca, kateri ima dobra šolska izpričevala ter od poštenih staršev. Starost 15—18 let. Drugo ustmeno. Enako se sprejme mlinarski pomočnik z dobrimi spričevali in ne nad 40 let star. Anton Lah, umetni valjni mlin, Zgornja Polskava. 780

Ostrožnice ali robidnice

prodaste pri Podravski industriji sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 9. 761

Jetika se zdravi in ozdravi v zavodu dr. Pečnik-a, pošta Rogaska Slatina. Zahtevajte prospekt. 738

Novo zalogo rožnih vencev

z zelo nizkimi cenami in v izredno lepi izdelavi je otvorila

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU predvsem za čas birmovanja in božjih potov.

Cene so:

Leseni rožnivienci v raznih izdelavih D 7.—
Stekleni, Din 3.— do 7.—
Alabaster po Din 10.—
Slonokoščeni (posnemek) po Din 12.—
Slonokoščeni (pravi) od Din 18.— do Din 47.—

Kdor more, naj si ogleda zalogo in izbere primerno v prodajalni na Koroški cesti 5 ali Aleksandrovi cesti 6. Naročite tudi lahko po pošti!

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

»O milostljiva gospa baroninja, v čast je nama bilo prijazno vabilo,« meni Jurij Stubenberg ter poljubi graščakinji roko.

Dame so se prijazno pozdravile, mlada Zofija je poljubila graščakinji roko, le-ta pa jo je rahlo umaknila, kakor bi hotela pokazati, da ne zahteva te časti.

Priskočila sta tudi dva strežaja, da sta sprejela različno prtljago, hlapca sta spravila konje v hlev.

Med živahnim pogovorom so korakali vsi po stopnicah in hodniku do sprejemnice. Stubenbergovi so zavzeli v mehkih naslonjačih vsak svoj prostor.

Pogovor se je sukal prvotno o vsakdanjih stvareh, nato je nanasel na dogodke zadnjih časov, dokler se ni dotaknil tudi družinskih in osebnih razmer; ni bilo težko napeljati vodo na pravi mlin, saj vsak od navzočih strank je vedel, zakaj se je vršil sestanek; kar je že nekako prej

6

bilo na tistem določeno, to se je sedaj začelo jasno razmotrivati. Graščakinja je razložila, da je čas, da se njen sin poroči, ker je potrebno, da ji odzame težko breme nadzorstva glede oskrbovanja posestev, ker bi že rada živela v miru. In tako je nanasel pogovor na to, da bi graščakinja najrajši videla, da se poroči njen sin Friderik z Zofijo.

In Stubenbergovi je bilo po volji, najbolj pa bodoči nevesti sami, s tem se izpolni njena srčna želja, ki jo goji že tako dolgo v svojem srcu. Določilo se je vse zaradi dote in katera posestva prepustijo Stubenbergovi nevesti. Tako je bilo v največjo zadovoljnost obeh strank urejeno vse, manjkalo je samo še, da pride mladi graščak in se še danes slavi zaroka.

Graščakinja Herberstein je gledala že nekaterekrat nemirno proti vratam in na tistem poslušala, ali se ne bližajo koraki. Naročila je došlemu slugi, da naroči mlademu graščaku takoj, da pride v sprejemnico, ko se vrne domu.

Friderik Herberstein se je vrnil tisto jutro od nadzorovanja delavcev hitro domu, kajti graščakinja mu je sporočila, da ima potem važne posle, katere mora on sam izvršiti. Slutil ni nič posebnega v tem, kajti v zadnjem času se je ma-

Konserviranje sadja

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15.—

Ljutomer. Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 1. jul. 1928, v Seršenovem logu v Ljutomeru veliko javno tombolo z mnogimi lepimi dobitki. Za tombolo se je določilo: 2000 Din v denarju, moško kolo, konjsko opremo, plemensko svinjo in voz drv, razun tega boše še 400 dobitkov v skupni vrednosti 25.000 Din. Ker je čisti dobiček namenjen povzdigi znamenite, domače konjereje na Murskem polju, torej izključno gospodarskim svrham, pričakuje Kolo, da se udeležijo njegove prireditve vsi sloji, posebno kmetski z Murskega polja. Po tomboli se vrši v Seršenovem logu velika ljudska veselica, vstopnina prosta.

Rogaška Slatina. V nedeljo, dne 17. t. m., smo imeli kaj lepo petje pri deseti maši v cerkvi pri Sv. Križu. Cecilijansko društvo iz Maribora je namreč priredilo pod vodstvom svojega agilnega dirigenta g. Gašpariča izlet v Rogaško Slatino in ob tej priliki preskrbelo našim faranom izreden užitek pri službi božji. Radovedno so se farani obračali proti koro, odkoder so se sipali ubrani glasovi koralne maše s spremljevanjem izvrstnih domačih orgel, ki pridejo ob takih prilikah še posebno do veljave. Na orgljah je spremljal pevce znani stolni organist iz Maribora g. Drogenik. Kdo se ne bi divil tako ubranim glasovom prijateljskih nam izletnikov! Le žal da prijetni družbi vreme ni bilo naklonjeno. Popoldne je imela cela družba pri znani gostilni g. Franca Ogrizek družabni sestanek, na katerem se je izrekla marsikaka lepa beseda o nadaljnjem delovanju društva in družabnem življenju. Zabava, ki jo je povečalo ubrano petje raznih narodnih pesmi, je bila jako animirana, le prehitro so se morali redki naši gosti odpeljati z vlakom, odnosno z avtom. Splošna želja je, da bi nas čim večkrat obiskali!

Buče. Obsodba ubijalca Kostajnskega pred celjsko poroto je napravila na sicer pridne in vrle bučke fante mučen vtis. Prepričani smo, da se tak žalosten slučaj ponočnega uboja ne bo več zgodil v naši mirni župniji. Da bi le našo moško mladino srečala enkrat pamet!

Ljubno v Savinjski dolini. Umrl je v starosti 76 let Ivan Ropušar. Bolehal je dolgo časa, imel je namreč želodčnega raka. V boleznih se mu je zdelo najhujše to, da ni mogel hoditi v cerkev. Bil je 29 let cerkveni ključar, 40 let občinski odbornik, med tem tudi župan in večkrat I. svetovalec. Kakor zvest katoličan je bil vedno naročnik le sa-

mo katoliških listov in stalen pristaš SLS. Tudi svoje otroke je vzgojil v trdne katoliške značaje. Koliko spoštovanja je rajni užival med ljudmi, je pokazal njegov veličasten pogreb. Znanci in prijatelji so ga v obilnem številu spremili na njegovi zadnji poti in v svojih molitvah priporočili Bogu njegovo blago dušo. Naj v miru počiva!

Sv. Rupert nad Laškim. Joža: Ali bo kaj z novo cesto Sv. Rupert—Rebre—Sv. Jurij, o kateri se je v jeseni toliko že govorilo? — Tinč: Oblastni odbor nam je dal črno na belu, da se cesta napravi v najkrajšem času, ker je Ruperčanom krvavo potrebna. A neki zgagarji hočejo delati neprilike in tro-sijo okoli laž, da Ruperčani te ceste ne potrebujejo, da se ne brigajo za njo in da na splošno ne bo dovolj prometa po njej! — Joža: Tistega škrate pa bi rad poznal! Veš, kar telega bi mu vrgel na njegovo grešno grbo in ga gnal po znanem žabjem kolovozu čez Osredok, da bi mrcina svoje parklje prav globoko ugreznil v blatno močvirje, ki se tam nikoli ne posuši. — Tinč: Hvala Bogu, zadnjo nedeljo smo se moške zbrali v velikem številu v župnišču in enoglasno sklenili, da storimo vse, kar je le mogoče, da se začne cesta graditi; zavezali smo se pismeno za delo in dajanje v denarju, kamnu in voznjah pri gradbi ceste. Tudi bode vsaki prizadeti posestnik brezplačno odstopil zemljišče za traso nove ceste. Naše obl. poslance pa lepo prosimo, da nam pomagajo! Nova cesta nam je potrebna kakor vsak danji kruh! — Joža: Dal Bog, da bi bili vsi stanovitni in se ne bi ustrašili dela in truda; potem bi kdaj malo lažje dihal!

Porota.

Maribor.

(Nadaljevanje in konec.)

Smrtna obsodba. Dne 16. novembra 1927 se je zgledala Kristina Štrafela pri sosedih in jej povedala, da je našla svojo sestro Marijo Majerič v svoji sobi ležati na tleh. Občinski predstojnik Franc Zelenko pa je zadevo takoj prijavil orožnikom, ki so pričeli s preiskavo. Sodna izvedenica sta ugotovila, da je Marija Majerič umrla radi zadavljenja, ker je umorjenka imela na rokah in na vratu kožne vdrtine in podplutbe. Dejanja so bili: — Življeni: Franc Štrafela in njegova žena Kristina ter Janez Štrafela. Zločin se je zgodil zgoraj omenjenega dne v Oblačeku. Marija Majerič je bila 73 let stara kočarica in je bila botra obtožene Kristine Štrafele. Ob-

tožnica pravi, da je bila umorjenka varčna in dobra gospodinja, dočim sta zakonca Kristina in Franc zabredla v bedo, ker nista znala gospodariti. Naenkrat pa je bilo staršem obtoženca Franca Štrafele odpovedano stanovanje in takrat je Franc Štrafela zasnoval načrt: prepustiti staršem lastno hišo na Vodulu, s svojo ženo Kristino pa preseliti se v hišo Marije Majerič. Ta pa je še živela. Porotniki so potrdili vprašanje zavratnega umora samo za Franca Štrafelo in brez soudeležbe Kristine in Janeza Štrafele. Na podlagi tega pravdoreka sta bila Kristina in Janez Štrafela oproščena in sta takoj zapustila porotno dvorano. Franc Štrafela pa je bil obsojen na smrt na vešalih.

Uboj. Radi hudodelstva uboja je odgovarjal pred poroto čevljar Andrej Čuček iz Zupetincev v srezu Maribor levi breg. Na pustni torek se je udeležil obtoženec domače zabave pri posestniku Alojziju Maleku. Čuček ni hotel darovati pri »polštertancu« godcu nobene pare, ampak se je skril, a pozneje se je zopet vrnil. Radi tega je prišlo med njim in godcem do prepira, ki je končal s tem, da je zletel čevljar s plesišča. Čuček je silil ponovno na zabavo, hišni gospodar ga je pa odvrčal in radi tega ga je sunil čevljar z nožem v hrbet. Zločin se je zgodil 21. febr. 1928, Alojzij Malek je pa umrl na posledicah zabodljaja dne 6. marca v mariborski bolnici. Radi uboja je bil obsojen Čuček na dve leti težke ječe.

Dve smrtni obsodbi. Zakonca Ivan in Jožefa Haismeister, pristojna v St. Peter niže Maribora, sta bila obtožena, da sta na Plaču pri Svečini dne 14. marca t. l. zadušila v vodi triletnega nezakonskega sina obdolženke Jožefe Hausmeister. Priče so izpovedale, da je ubogi otrok moral veliko pretrpeti, in da je stradal, da je tuje ljudi prosil kruha in da je celo zimo prezebel sam v nezakurjeni sobi popolnoma nag. Dočim sta obtoženca posedovala in tudi spala v topli kuhinji, je otrok prejel cel noč v nezakurjeni sobi. Očividno je bil namen obeh obtožencev, ubogega otroka izstradati ter se ga na ta način iznebiti. Dne 14. marca pa je otrok nenadoma umrl. Otrokova smrt je nastopila tako nepričakovano, da so sosedje takoj začeli sumiti, da bi bil otrok umrl nenaravne smrti. Pri raztelesenju so ugotovili zdravniki, da je imel otrok po celem telesu krvave podplutbe, praske in sledove udarcev. Zdravniki so tudi dokazali, da je bil otrok zaduščen v vodi. Oba obtoženca je obsodila porota kot krivca umora nedolžnega otroka na smrt na vešalih.

Jurij Stubenberg ter pogleda na mladega graščaka, ki je gledal zamišljeno skoz okno.

»Zato pa smatram za potrebno, moj sin, obrne se Margareta Herberstein do mladega graščaka, »da se oženiš in ti tako pomaga mlada graščakinja, olajšati težave.«

Te besede so vzbudile veliko pozornost pri Stubenbergovih, kajti sedaj se odloči usoda Zofije.

Ljubko pogleda ta mladega graščaka, ki se je obrnil za trenutek s svojim pogledom na njo in zarudi narahlo.

Graščakinja Herberstein je smatrala to za dobro razpoloženje svojega sina, zato pravi nekako razveseljena:

»Saj veš, dragi sin, da sem imela vedno tvojo srečo pred očmi, zato sem tudi sedaj mislila na to — oženiti se moraš.«

»Zofija Stubenberg vstane vsa razburjena in se oprusti, da mora iti v bližnjo sobo, da nekaj naroči slugi. Defansko pa je storila to, da se za časa, ko se bo razpravljalo o njeni zaroki, odstrani. Pri dverih sosednje sobe pa je poslušala s trepetajočim srcem, kako se razvija daljni pogovor.

»Mislim, da si uganil,« povzame zopet gra-

ščakinja Herberstein svojemu sinu, »kaj pomeni ta obisk, vidiš, bolj primerne neveste ni za te, kakor je Zofija Stubenberg.«

»Mati, zakaj mi to delate,« vzklikne sedaj mladi graščak, se dvigne iz svojega sedeža ter stopi pred graščakinja. — Svojo nevesto sem si jaz že zbral, mučno mi je, da moram to povedati vpričo došlih gostov, a silite me, da povem vse.«

»Sin, ali je to mogoče, da še vedno misliš na ono beračico,« reče graščakinja Herberstein v pritajeni jezi.

»Ne žalite moje neveste, Agata iz Štraleka je najvzornejše dekle in jo hočem poročiti, druge pa nobene.«

Iz sosednje sobe se sliši bolesten krik. Helena Stubenberg sluteč, kaj se je moglo zgoditi, skoči k dverim, jih odpre in pogleda v sobo. Na tleh je ležala Zofija Stubenberg nezavestna. Hitro skoči k svoji hčerki, tudi Jurij Stubenberg pristopi ter se trudi spraviti omedlelo k zavesti.

»Tu vidiš tvojo žrtev,« sikne graščakinja Herberstein proti svojemu sinu, ki stoji bled sredi sobe, težko dihač pod vtisom vsega tega, kar se je ravno zgodilo.

»Jaz nisem kriv, čemu delate proti moji volji brez moje vednosti.«

Če hočete vedeti, kaj je dom, kupi si lepo povest »Dom«, ki kaže kmetko življenje v severnih krajih. Naroča se v Cirilovi tiskarni in stane: broš. 22 D vezan 35 D.

Dom